

Jakson nimi: Järjestöt yhdenvertaisuustekijöinä

Kesto: 28:51

Julkaistu: 16.3.2026

00:00:07 Jani Toivola

Tervetuloa kuuntelemaan Yhdenvertaisuuden nuorisoalan osaamiskeskuksen *Meneekö yhdenvertaisuus tunteisiin?* -podcastia ja pohtimaan, mitä voisimme sille yhdessä tehdä. Nimeni on Jani Toivola ja toimin tuttuun tapaan podcastin juontajana. Tänäa aiheenamme on järjestöt yhdenvertaisuustekijöinä ja sukellamme aiheeseen kattojärjestö Nuorisoalan pitkän linjan kokemuksen kautta.

Minulla on ollut yleensä tapana aina tässä alussa pohtia päivän aihetta. Tartun siihen, että Nuorisoala on tunnettu aikaisemmin Allianssina. Tajusin, että olen jo todella nuorena tiennyt, että Allianssi on olemassa. Ajattelen, että se on positiivinen viesti kattojärjestölle, että se on onnistunut tavoittamaan sen nuoren mielen tai katseen, että ylipäättään on ollut siellä, missä nuoret liikkuu.

Toinen asia, joka tulee mieleen, koska minusta tuntuu, että tulemme tänään puhumaan laajemmasta kentästä ja yhteistyöstä ja uusista verkostoista ja tavoista tehdä. Mieleeni tulee aika, kun olin kansanedustaja, ja kutsuin pyöreän pöydän ääreen eri toimijoita ajatuksella, että kun silloin tuli aika paljon turvapaikanhakijoita Suomeen ja puhuttiin paljon muuttoliikkeestä ja sen tulevaisuudesta. Halusin kansanedustajana pohtia sitä vähän pidemmälle, ja kutsuin aika rohkeasti eri tahoja. Siellä oli Martat, ja oli arkkitehtejä, ja erilaisia ihmisiä, jotka eri tavoin voisivat liittyä siihen aiheeseen, kun ihmiset muuttaa ja liikkuu ympäri maailmaa. Ne olivat hienoja keskusteluja, mutta muistan, että mullistavin asia oli se, että moni siinä pöydän ääressä istuva sanoi, että tämä on ensimmäinen kerta, kun istuu juuri näiden tyyppien kanssa saman pöydän ääressä. Kukaan ei ole vaan koskaan aikaisemmin kutsunut. Samalla kun keskustelua käytiin, siinä oli monta todella hienoa linkkiä ja monta yhteistyötä alkoi sen pöydän äärestä. Täytyy katsoa, päädymmekö pohtimaan myös tänään tätä, että onko kutsu esitetty vai pitääkö uusia kutsuja lähteä ilmoille. Tervetuloa palvelujohtaja Tuija Kautto.

Tuija Kautto 00:02:26

Kiitos paljon.

00:02:27 Jani Toivola

Haluatko ensin avata taustaasi, minkälainen tausta sinulla on suhteessa nuoriin sekä nuorisokenttään, ja nuorten eteen tehtävään työhön?

00:02:39 Tuija Kautto

Olen tehnyt töitä nuorisovalalla laajasti ajateltuna koko työurani. Erilaisissa yhteisöissä lähinnä julkisella puolella, esimerkiksi työpajatoiminnassa ja ohjaamojen koordinoinnissa ja monialaisissa palveluissa, hyvin laajasti siis nuorten parissa ja erityisesti ehkä siellä koordinaatio- ja johtotasolla. Sen lisäksi olen tehnyt vapaaehtoisena erilaisten nuorten kanssa töitä 16–17-vuotiaasta lähtien.

00:03:12 Jani Toivola

Muistatko vielä, mikä oli ensimmäinen vapaaehtoistyösi tai muu työ nuorten parissa?

00:03:20 Tuija Kautto

Aika klassisesti partiossa olen lähtenyt ryhmää ohjaamaan.

00:03:24 Jani Toivola

Minä en koskaan päässyt partioon. Muistan, että partio kiinnosti, mutta jotenkin en koskaan sinne päässyt, vaikka monta muuta harrastusta minulla olikin. Mikä sinut veti sitten nuorisovalalle, kun päädyit tekemään koko uran nuorten äärellä töitä?

00:03:48 Tuija Kautto

Opiskelin alun perin politiikkaa ja johtamista, ja valmistumisen jälkeen mietin, että mihin ihmeeseen pääsisi töihin. Ja koska minulla oli se partiokokemus, niin ajattelin, että kunnan puolella nuorisotyö olisi varmaan se luontevin paikka. Ja sinne pääsin ensin harjoitteluun ja sille tielle jäin.

00:04:07 Jani Toivola

Mitä se on sinulle antanut, että olet nimenomaan saanut nuorisovalalla tehdä töitä? Tietenkin tiedän, että se on valtava kysymys, mutta mitä sinulle tulee ekana mieleen?

00:04:18 Tuija Kautto

Nostaisin ihan ensimmäisenä merkityksellisyyden, että ei minulla ole ollut työuran aikana vielä päivää, jolloin olisin miettinyt, että kannattaakohan tätä työtä tehdä. Joka päivä on hyvin konkreettisesti mielessä se, että tällä työllä mitä me teemme on oikeasti merkitystä.

00:04:34 Jani Toivola

Olet tällä hetkellä palvelujohtaja. Mitä rooliisi siinä tehtävässä kuuluu?

00:04:39 Tuija Kautto

Tehtäväni on ennen kaikkea tietysti tukea muiden tekemistä, organisaatiossamme ja tiimissäni tehtävämme on tukea nuorisoalaa laajasti. On se sitten kunnissa, seurakunnissa tai järjestöissä tehtävää nuorisotyötä, me tuotamme heille palveluja, jotka auttavat heitä toimimaan nuorten kanssa parhaalla mahdollisella tavalla.

00:05:06 Jani Toivola

Minkälaista työsi on? Pystytkö avaamaan vielä konkreettisemmin, että miten sitä työtä tehdään? Miten sinä tuet tai miten sinulle avautuu ne erilaiset tarpeet, puutteet tai haasteet?

00:05:21 Tuija Kautto

Jos kovin yksinkertaistetaan, työnhän on sitä, että juttelen eri ihmisten kanssa ja näpyttelen tietokoneella viestejä, mutta ehkä se vuorovaikutus on siinä tavalla ja toisella keskiössä. Haemme kollegoiden kanssa tai alan toimijoiden kanssa tietoa monella tapaa ja rakennamme pienistä palasista sitä kokonaisuutta. Työssäni minulta aika usein kysytään, miten nuorisoala voi tai mitä sinne nuorisotyöhön nyt kuuluu. Koen, että se on myös minun tehtävä koettaa pysyä kärryillä siitä, että miten tällä alalla voidaan.

00:05:58 Jani Toivola

Tulee mieleen, että se on varmaan myös sellaista visionäärityötä, että pitää nähdä myös sinne tulevaisuuteen.

00:06:07 Tuija Kautto

Niin. Järjestöihin liittyen iso kysymys on tällä hetkellä se, että mitkä on edellytykset toimia tulevaisuudessa ja miten niissä voisimme heitä tukea, ehkä jo vähän ennen kuin järjestöt ovat itse edes tajunneet, minkä tyyppisiä tarpeita heillä on. Ja sama toki pätee myös kunta- ja seurakuntapuolelle, pyrimme herättelemään keskusteluja aiheista, jotka ehkä vielä eivät ole niitä yleisimpiä, akuuteimpia aiheita, mistä alalla keskustellaan.

00:06:35 Jani Toivola

Pääotsikkomme on yhdenvertaisuus ja nimenomaan kaikkien nuorten yhdenvertaisuus. Miten näet eri järjestöjen roolin tässä yhdenvertaisuustyössä?

00:06:48 Tuija Kautto

Todella laajasti ja moninaisesti. Ajattelen, että se on jo iso yhdenvertaisuustekijä, että meillä on Suomessa vahva järjestösektori ja meillä on moninaisia erilaisia järjestöjä, jotka tarjoavat lapsille ja nuorille toimintaa eri lähtökohdista, eri tavoin, erilaisissa ympäristöissä. On olemassa monenlaista toimintaa, mihin liittyä mukaan. Totta kai järjestöt osaltaan myöskin näitä asioita edistää laajemminkin yhteiskunnassa.

00:07:18 Jani Toivola

Mitä tarkoittaa käytännössä järjestöjen yhdenvertaisuustyö tai miten se näkyy toiminnassa?

00:07:25 Tuija Kautto

Jos ajatellaan nuorisoalan järjestöjä spesifisti, niin ajattelen, että nuorisoalalla järjestöissä nämä asiat ovat kohtuullisen hyvin hoidossa ja mietittyinä, johtuen ihan jo siitä, että järjestöjen rahoitus ohjaa Suomessa siihen, että yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta tulee toiminnassa edistää. Se tarkoittaa sitä, että on olemassa hyvin pitkälle mietittyjä prosesseja siitä, että miten näiden asioiden kanssa toimitaan. On olemassa esimerkiksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia, häirintäyhdyshenkilötoimintaa, erilaisia turva-aikuisia, ja ilmoituskanavia. Rakenteellisia asioita on tehty todella pitkälle järjestöissä ja ajattelen, että voimme olla siitä nuorisoalalla ylpeitä.

00:08:15 Jani Toivola

Minkälainen työ on ollut luoda sellaista rakennetta? Ne eivät kuitenkaan synny ihan tyhjästä. Siinä on eri vaiheissa tullut varmasti paljon uutta informaatiota. Olemme täälläkin puhuneet usein, että eri sukupolvilla voi olla erilaisia käsityksiä ja näkemyksiä yhdenvertaisuudesta ja mitä siihen kuuluu. Kuinka luodaan sellainen jaettu käsitys ja systeemi?

00:08:38 Tuija Kautto

Niin, eihän ne prosessit ole koskaan valmiita. Se on jatkuvaa kehittymistä. Varsinkin kun toimitaan nuorten kanssa ja nuorten parissa, se itsessään jo pakottaa siihen, että pakko on jollain tapaa pyrkiä kehittymään koko ajan. Nuoret myös haastaa toimintaa ja niin pitääkin tehdä. Se osaltaan myöskin tekee meistä parempia.

00:09:00 Jani Toivola

Mikä on nuorisoalan kyky kestää haastamista? Luulen, että iso haaste on se muutos ja miten yksilönä kestää ja hyväksyy sen, että ei aina tiedäkään tai täytyy kysyä.

00:09:28 Tuija Kautto

Niin, tuo on todella hyvä kysymys. Ajattelen, että on nuorisoalan ammattilaisten ammatillisuutta myöskin kestää sitä haastamista ja olla jatkuvasti valmis katsomaan peiliin, jos ollaankin sellaisten kysymysten äärellä, mistä ei ehkä tiedä tai mistä huomaa, että joskus aikaisemmin ajatteli toisella tavalla. Maailma myös muuttuu, asiat muuttuu, nuorten parista nousee ehkä sellaisia asioita, mitkä itselle on ollut monella tapaa vieraita ja silloin on aika paljon tehtävä itsensä kanssa töitä siinä, että pystyy haastamaan omaa ajatteluaan. Siitähän oikeastaan näissä yhdenvertaisuusasioissa on aina kyse, että kuinka pystyy sitä omaa ajatteluaan haastamaan.

00:10:16 Jani Toivola

Näen tämän rakenteen ja yksilön välisenä vuoropuheluna, jossa rakenne asettaa tietyt reunaehdot ja asiat, joista ei voida joustaa, ja toimii nuoren puolella. Samalla yksilö joutuu jatkuvasti peilaamaan omaa toimintaansa näihin reunaehtoihin.

00:10:37 Tuija Kautto

Se on varmasti myös organisaatiotasolla hyvä muistaa, että voimme luoda niitä rakenteita, voimme luoda erilaisia toimintamalleja, mutta loppuviimein kyse on kuitenkin aina siitä, miten yksilöt toimivat. Siinä tasapainottelu ja tukeminen molemmin puolin, ei ole aina mitenkään helppo tehtävä.

00:10:57 Jani Toivola

Tuleeko sinulle mieleen jotain konkreettisia toimia tai aloitteita, joissa mielestäsi olisi erityisen hyvin onnistuttu nimenomaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta?

00:11:09 Tuija Kautto

Aika lailla meillä on hyvin levinnyt yhdenvertaisuutta tukevat käytänteet alalla, muun muassa erilaiset taloudelliset tuet ja häirintäyhdyshenkilöiden käyttö, tai muut vastaavat toimintamallit. Ne ovat hyvin laajasti levinneitä ja konkreettisia toimia, monella järjestöllä on käytössä näitä erilaisia rakenteellisia tapoja puuttua, jotka myöskin muistuttavat aktiivisesti siitä, että yhdenvertaisuus on tekoja.

00:11:47 Jani Toivola

Jos palaan jakson alkuun, kun kerroin eduskuntakokemuksestani, jossa yhtäkkiä mullistavaa oli, että kutsuttiinkin vähän uudenlainen yhdistelmä toimijoita saman pöydän ääreen. Herättääkö se jotain ajatuksia sinulle järjestökentän näkökulmasta ja nimenomaan nuorisoalalla tai minkä verran sitä eri kokoonpanojen yhteen tulemistä tapahtuu?

00:12:13 Tuija Kautto

Kyllä sitä tapahtuu ja varmasti tapahtuu todella paljon, mutta voisi tapahtua vielä enemmänkin. Eri toimijoiden, esimerkiksi eri alueilta Suomesta, välinen vuoropuhelu on aina tervetullutta ja sitä tarvitaan lisää.

00:12:38 Jani Toivola

Niin, alueellisuuskin on aika merkittävä tekijä. Tiedän, että sinullakin on historiaa eri puolilta Suomea. En tiedä, onko tämä jotenkin hassu kysymys, mutta tuoko alueellisuus jonkinlaisia haasteita liittyen yhdenvertaisuustyöhön? Miten alueellisuus pitäisi siinä huomioida?

00:13:07 Tuija Kautto

Totta kai jo ihan lähtien siitä, että paljonko ihmisiä on, minkälaiset ovat välimatkat, miten helppoa on vaikkapa saada erilaisia ryhmiä kasaan. Lähtökohdat ovat aivan eri Etelä-Suomessa kuin mitä ne ovat muualla päin Suomea, ja se näkyy esimerkiksi siinä, miten harrasteryhmiä on tarjolla erilaisille nuorille, tai miten voidaan tarjota vertaistukea ja vertaisryhmiä nuorille, löytyykö sieltä alueelta ylipäättään sellaista nuorten joukkoa. Tarvitsemme paljon erilaisia tapoja tehdä ja täytyy myös huomioida se, että todellisuuksia vain on eri puolilla Suomea nykyisellään jo hyvin erilaisia ja tulevaisuudessa vielä enemmän. Se voi liittyä välimatkoihin ja ihmismääriin tai siihen minkälaisia, minkä näköisiä ihmisiä eri puolilla Suomea asuu.

00:14:08 Jani Toivola

Ajattelen, että tässäkin suhteessa itselle aikanaan eduskunta oli aika opettava paikka, kun sielläkin olimme koko ajan muuttuvan yhteiskunnan äärellä ja erilaisten tarpeiden äärellä. Jos esitti jonkin omasta mielestään briljantin idean, jolla jokin asia ratkaistaisiin, siellä oli aina joku toinen edustaja muualta päin Suomea, jolle ne realiteetit olivat aivan toisenlaiset.

Se oli tietysti todella valaisevaa, mutta välillä se oli varmaan myös vähän turhauttavaa ja raivostuttavaa, mutta niinhän sen pitää totta kai olla, että ne kaikkien realiteetit ja todellisuudet pitää olla pöydässä, jotta voidaan löytää keinoja. Vaatii aika paljon myös nuorisoalalta toimia niin moninaisen kentän kanssa.

00:15:08 Tuija Kautto

Kyllä, ja sehän on moninaisuuden huomioimista yhtä lailla kaikki. Yksi malli ei sovi kaikille tässäkään suhteessa.

00:15:18 Jani Toivola

Ja silti onko välillä niin, että haluaisimme, että yksi malli toimii? Miten näet, onko joskus moninaisuuden eteenpäin menemisen este se, että me haluamme ikään kuin pitää jostakin muodosta kiinni, joka sitten jättääkin ulkopuolelle?

00:15:36 Tuija Kautto

Niin, varmasti jossain määrin myöskin näin. Mutta ajattelen, että kun nuoret ovat moninaisia, myös sen toiminnan täytyy olla moninaista. Ei voi ajatella, että yksi ratkaisu, yksi tapa tehdä toimisi kaikkien nuorten kanssa, eikä se toimi myöskään kaikkien järjestöjen kanssa.

00:15:59 Jani Toivola

Miten järjestöt voisivat huomioida moninaisuutta vielä paremmin esimerkiksi vapaaehtoistyössä tai ylipäättään jäsenistössä?

00:16:12 Tuija Kautto

Ensimmäinen asia on se, että kun järjestöt usein sanovat, että heille kaikki ovat tervetulleita, heillä on kaikille ovet avoinna, niin näinhän se ei koskaan ole. Helposti unohdamme sen, että kynnykset ovat kuitenkin erikorkuisia eri ihmisille. Me tarvitsemme toimia, jotta ovet olisivat oikeasti kaikille avoinna. Ei riitä, että toteamme kaikkien olevan tervetulleita meille. On hienoa, jos näin on, mutta käytännössä vaatii todella paljon työtä, jotta päästään siihen, että kaikki ovat aidosti tervetulleita mukaan.

Toinen asia on se, että me aika vähän tarkastelemme loppuviimein sitä, keitä toiminnassamme ei ole mukana. Tiedämme hyvin, keitä jäsenistössämme on mukana, mutta entä ne, jotka eivät ole mukana? Enkä tarkoita sitä, että järjestöjen pitäisi tarjota kaikkea kaikille tai että kaikkien pitäisi olla kaikessa mukana. Mutta on ehkä hyvä tarkastella, onko jotain sellaisia ryhmiä, jotka voisivat olla toiminnassamme mukana, mutta syystä tai toisesta toiminta ei heitä tavoita ja miksi näin on. Nämä ovat monesti aika hankalia ja ehkä kipeitäkin kysymyksiä, mutta toivoisin, että järjestöissä pohdittaisiin näitä vielä enemmän.

Ja vielä kolmantena asiana se, että suhtauduttaisiin avoimesti näihin yhdenvertaisuus- ja moninaisuuskysymyksiin. Kaikenlaista sattuu ja silloin kun toimimme varsinkin lasten ja nuorten parissa, tulee väistämättä konflikteja, voi tulla kiusaamista, häirintää ja muuta. Kyse on silloin siitä, miten niihin puututaan ja miten niissä tilanteissa toimitaan. Se vaatii jatkuvaa kouluttamista ja tiedon tuottamista.

00:18:07 Jani Toivola

Sanoitit mielestäni hyvin sitä, että kaiken toiminnan ei tarvitse olla kaikille, mutta samaan aikaan voi kysyä, onko jotain sellaisia ryhmiä, keille meidän toiminta voisi olla sopivaa, mutta se ei heitä tavoita. Se on hyvin sanottu, en ole kuullut usein sitä sanoitettavan noin.

00:18:34 Tuija Kautto

Niin, eikä se mielestäni tarkoita sitä, ettei meillä voisi olla erilaisia toimintoja, erilaisia järjestöjä, ei kaikkien tarvitse olla vaikkapa rullalautailusta kiinnostuneita tai retkeilystä kiinnostuneita, totta kai voi olla tietty kohderyhmä.

00:18:57 Jani Toivola

Olen itse huomannut, toimiessani paljon taiteen kentällä ajattelevani taiteen olevan kaikille ja meidän teemme täällä tätä taidetta kaikille. Miksi he eivät tule kaikki tänne? Vasta tässä viime vuosina olen todella tajunnut, miten etäinen taiteen kenttä voi olla todella monille. Olin juuri yhdessä projektissa, jossa halusimme madaltaa kynnystä tulla teatteriin ja jaoimme ilmaisia lippuja, jotta raha ei olisi yksi niistä kynnyksistä. Mutta silloin tajusimme sen, että vaikka yksi este poistettiin, jäi muita esteitä. Huomasimme, että todella moni niistä, jotka saivat ilmaisen lipun, eivät tulleet paikalle. Tajusimme vasta jälkikäteen, että se isoin kynnys taisikin olla henkinen.

00:20:08 Tuija Kautto

Kyllä, nuorten kohdalla puhutaan paljon toimijuudesta ja juuri tämän tyyppiset asiathan voivat olla sen oman toimijuuden ulkopuolella. Joillekin ajatus teatteriin menemisestä on todella vieras, eikä lähde siksi edes kokeilemaan. Monet saattavat miettiä, osaavatko he olla ja käyttäytyä siellä. On olemassa monenlaisia kynnyksiä.

00:20:33 Jani Toivola

Uskon, että moni nuori voisi saada teatterin maailmasta todella paljon. Sielläkin olisi hyvä miettiä, onko sellaisia ryhmiä, jotka voisivat hyötyä toiminnasta, mutta eivät ole siellä. Ehkä sivusimme tätä aihetta jo hiukan, mutta miten sinä näet järjestökentällä, että mitkä tällä hetkellä ovat haasteita yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta?

00:21:08 Tuija Kautto

Kuten sanoin aiemmin, rakenteet ovat hyvällä tolalla, mutta arviointia voisi ehkä olla enemmän. Tulisi tarkastella sitä, että miten yhdenvertaisuus todellisuudessa toteutuu ja millaisia kokemuksia siihen liittyen alalla on. Se on varmasti yksi iso haaste, eikä mitenkään spesifisti nuorisoalalla, vaan ehkä kaikessa toiminnassa. Ehkä jossain määrin pidän haasteena myös sitä, että helposti haluamme todeta, ettei meillä kiusata tai häiritä.

Mutta niin kuin aiemmin sanoin, kyse ei ole siitä kiusataanko tai häiritäänkö, vaan siitä, miten tilanteisiin puututaan ja miten niissä toimitaan. Lasten ja nuorten kanssa toimiessa tarvitaan inhimillistä ymmärrystä ryhmäprosesseista ja identiteetin rakentumisesta. Lapset ja nuoret hakevat vasta paikkaansa yhteiskunnassa ja opettelevat niitä yhteisiä elämän pelisääntöjä. He hakevat paikkaansa ryhmässä ja siihen kuuluu jossain määrin myös se, että tulee konflikteja. Tavat tehdä sitä eivät välttämättä ole aina oikeita tai hyviä, vaan ikäviä ilmiöitä esiintyy myös. Ja sen sijaan, että pyrkisimme lakaisemaan niitä maton alle, asiat tulisi ottaa käsittelyyn ja puuttua niihin. Ja myöskin olisi hyvä kertoa avoimesti, että tällaisia tilanteita on ollut ja näin niihin on puututtu.

00:22:43 Jani Toivola

Minäkin teen jonkun verran töitä nuorisotoimijoiden kanssa ja kiusaamisen teema tuntuu usein nousevan esiin, myös nuorilta itseltään. Se tuntuu olevan niin juurtunutta. Totta kai on myös paljon tahoja, jotka uskaltavat tarttua asiaan ja puhua rehellisesti, mutta tuntuu, että edelleen on vallalla ajatus, ettei meillä ei ole tällaista ongelmaa.

00:23:14 Tuija Kautto

Niin, voiko ongelma olla se, että niihin tilanteisiin on vaikea puuttua, aikuiset kun eivät näe kaikkea mitä ryhmäprosesseissa nuorten kesken tapahtuu. Mutta vaikka en itse jotain näkisi, ei se tarkoita, etteikö sitä olisi olemassa.

00:23:27 Jani Toivola

Niinpä. Aina kun olen jossain puhumassa, yritän muistuttaa siitä, että sanat ovat aina parempi valinta kuin hiljaisuus tai ohi katsominen. On yllättävän helppoa jättää sanomatta jotain tai valita katsoa ohi. Tämä on varmasti jokaiselle meistä herkkä kohta. Täytyy olla tarkkana sen suhteen, mitkä kaikki tekijät, myös yksilölliset, voivat johtaa siihen, että yhtäkkiä ei halukaan nähdä jotain, mitä tapahtuu. Taustalla voi olla pelkoa, epävarmuutta tai virheen tekemisen pelkoa. Inhimillisesti ajatellen, myös järjestökentällä voidaan pohtia omaa turvallisuutta: asettuuko itse haavoittuvaiseksi pelottavalla tavalla silloin, kun astuu jonkin tilanteen keskiöön.

00:24:29 Tuija Kautto

Tässä on vielä yksi lisähaaste. Järjestöissä haluamme nimenomaan rakentaa vahvaa yhteisöllisyyttä ja vahvoja ryhmiä. Panostamme ryhmäytymiseen ja siihen, että nuoret löytävät oman yhteisönsä. Kääntöpuolena on kuitenkin se, että samalla voidaan sulkea joitakin muita ulos. Vahvan yhteisöllisyyden seurauksena mukaan tuleminen ei aina ole helppoa uusille ihmisille, koska ryhmä on jo niin tiivis. Tämä on asia, jonka kanssa järjestöissä joudutaan painimaan: miten rakennetaan yhteisöjä niin, että ne ovat yhtä aikaa vahvoja ja avoimia myös uusille ihmisille.

00:25:10 Jani Toivola

Se ei varmasti ole yksinkertaista, mutta jo tietoisuus tästä on arvokasta. Ajattelen, että juuri tuo tietoisuus on ehkä se kaikkein tärkein ensimmäinen askel.

00:25:21 Tuija Kautto

Niin, sen huomioiminen, että meillä on tässä kivaa, mutta entä jos saisimme vielä muitakin mukaan, jotta heilläkin olisi kivaa.

00:25:27 Jani Toivola

Niinpä. En tiedä, onko tämä juuri se asia vai liittyykö siihen vielä jotain muuta, mutta kysyisin, mikä voisi olla järjestökentän lahja muille nuorten parissa toimiville. Mikä on sellainen vahvuus, josta muut voisivat ottaa oppia?

00:25:46 Tuija Kautto

Ehkä se on yhteisöllisyys, vaikka sitä toki rakennetaan vahvasti myös muualla. Yhteisöllisyys on kaiken nuorisotyön ytimessä, puhuttiinpa sitten järjestöistä, kunnista tai seurakunnista. Se, mitä järjestöt voivat erityisesti tuoda, on moninaisuus toiminnassa. On erilaisia ryhmiä ja paljon erilaisia vaihtoehtoja, joiden kautta nuori voi löytää oman yhteisönsä ja kokea osallisuutta.

00:26:17 Jani Toivola

Omasta näkökulmastasi laajemmin yhteiskunnassa mitkä ovat mahdollisia uhkia yhdenvertaisuuden toteutumiselle? Esteitä sille, että jokainen nuori voisi kokea olevansa samanarvoisessa asemassa ja pystyisi toimimaan, elämään ja rakentamaan tulevaisuuttaan tässä yhteiskunnassa? Tai konkreettisesti, että nuori voisi astua mihin tahansa tilaan tai huoneeseen ja kokea kuuluvansa sinne.

00:26:46 Tuija Kautto

Kaikki lähtee nuorten hyvinvoinnista ja siitä, miten nuoret näkevät oman tulevaisuutensa ja mahdollisuutensa. Voidaan puhua sukupolvipolitiikasta ja sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta. Jo pelkästään se, että on nuori, voi tuoda mukanaan omia haasteitaan. Lisäksi on kyse toimijuudesta: kokeeko nuori, että hänellä on mahdollisuus kouluttautua, matkustaa ja löytää ystäviä. Yhteiskunnan polarisaatio haastaa kokonaisuutena meitä kaikkia.

00:27:26 Jani Toivola

Lopuksi vielä: onko sinulla jonkinlainen yhdenvertaisuuden unelma? Miltä näyttäisi nuorten todellisuus Suomessa esimerkiksi kymmenen vuoden kuluttua?

00:27:40 Tuija Kautto

Toivon, että jokaiselle nuorelle on olemassa paikka, jossa hän kokee yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, ja josta löytyy ystäviä sekä tukevia aikuisia.

00:27:54 Jani Toivola

Ihanaa. Sitä kohti.

00:27:57 Tuija Kautto

Kyllä.

00:27:57 Jani Toivola

Minusta tuntuu, että olemme hyvällä matkalla. Kiitos todella paljon siitä, että olit mukana, ja kaikkea hyvää tähän tärkeään ja merkitykselliseen työhön.

Lopuksi haluan jättää kuulijoille pienen pohdinnan. Puhuin aiemmin pöydästä, jonka ääreen kutsutaan joskus yllättäviäkin ihmisiä ja jossa syntyy uudenlaisia kohtaamisia. Haasteeni on tämä: kun omassa yhteisössänne seuraavan kerran pohditte jotakin kysymystä, johon haluatte uusia vastauksia, ratkaisuja tai toimintatapoja, ketkä voisivat olla niitä uusia ja ehkä hieman yllättäviäkin tahoja, jotka kannattaisi kutsua sen pöydän ääreen? Lähettäkää kutsu. Kiitos, että olit mukana, ja jatketaan yhteistä matkaa.